SPEKTRUM 4

STU

PERIODIKUM STU V BRATISLAVE – AKADEMICKÝ ROK 2014/2015 DECEMBER – ROČNÍK XXI. / 53./

prof. Robert Redhammer opäť zvolený za kandidáta na rektora STU str. 3

Novovymenovaní profesori str. 4

Zlaté volejbalistky – EuroRoma 2014 str. 15

Pokladám si za veľkú česť, že sa Vám môžem prihovoriť. Bolo pre mňa poctou, že moja pracovná kariéra skončila na STU. Ďakujem za prichýlenie. Prežil som na univerzite skoro dve decéniá. Krásne chvíle, pekné spomínanie. Sem tam aj nedorozumenia a nepeknosti. Rôznosť názorov je jedinou cestou k správnemu rozhodovaniu. Egoizmus a prospechárstvo nás ťahajú len a len dozadu. Životný kompas pravdy treba rešpektovať.

Po A. B. Stodolovi si pripomenieme 150. výročie narodenia výnimočného stavbára prof. Ing. Michala Ursínyho (1865 – 1933). Rodák z Turca, ktorý stál pri zrode techniky v Záhrebe a českej techniky v Brne. Tu bol dvakrát rektorom a šesť krát dekanom. Škoda, že jeho enormné úsilie neprinieslo Slovensku vytúženú vysokú školu technickú, ktorou chcel Slovensku pomôcť.

Pred polstoročím som začal skúmať slovenskú technickú inteligenciu. Jej formovanie, predstaviteľov a neraz aj ich zamotané životné osudy. Mnohé osobnosti (opravdivé osobnosti, nie celebrity) som poznal a stále čerpám z ich odbornej múdrosti a životného žriedla.

Verím, že dokončím rozsiahlu monografiu Zlatá cesta technického vzdelávania na Slovensku. Je postavená na reálnych prameňoch, mnohé dokumenty som v rukách držal ako prvý. Poopravujem nepresnosti, žiaľ, aj účelové nepravdy. STU má svojich predkov, a to ju robí výnimočnou. Má aj svoje úspešné deti. To len potvrdzuje skutočnosť, že to bola ona, ktorá pokračovala v nerozumne prerušenom vysokoškolskom vzdelávaní technikov na Slovensku. Nemáme sa za čo hanbiť.

Ďakujem všetkým členom redakčnej rady (za roky ich bolo neúrekom), prispievateľom a čitateľom za spoluprácu a pochopenie. Snažil som sa aj nepríjemné veci riešiť v pohodovej klíme.

DOCTRINA EST FRUCTU DULCIS RADICIS AMARAE /Disticha Catonis/ (voľne – Vzdelanie je sladký plod horkého koreňa).

VIVAT STU

DIXI

MILAN PETRÁŠ
predseda redakčnej rady

SPEKTRUM 4

Vydáva Slovenská technická univerzita v Bratislave,
Vazovova 5, 812 43 Bratislava,
mobil: 0917 669 584, fax: 02/57294 333, e-mail: spektrum@stuba.sk

Obsah

ĽUDIA, TÉMY, UDALOSTI ..... 3 - 4
Výsledky volieb kandidáta na rektora STU
P. Doll – doctor honoris causa
Noví profesori na STU
ZAUJALO NÁS 5
Dni príležitostí na FEI STU
OČAMI ŠTUDENTOV 6
Dva úžasné mesiace v Nemecku. Čo si budem pamätať?
Lokšovica
KALEIDOSKOP 7
Jubileum prorektora Biskupiča
Dekan prijal zlaté volejbalistky
STAVEBNÁ FAKULTA 8
Betón je cool aj pre skatepark
STROJNÍCKA FAKULTA 9
8. ročník programu IngA
Ocenení študenti
FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A INFORMATIKY 10
Odišiel prof. Jozef Jarošek
Svetový kongres IFAC´14
FAKULTA CHEMICKEJ A POTRAVINÁRSKEJ TECHNOLÓGIE 11
Zlatý mravec 2014 – za najlepší študentský projekt
Cena dekana úspešným doktorandom
FAKULTA ARCHITEKTÚRY 12
Verejné priestory v Bratislave
Výstava Alfonza Tormu
MATERIÁLOVOTECHNOLOGICKÁ FAKULTA SO SÍDLOM V TRNAVE 13
Podpísanie rámcovej zmluvy o spolupráci
Techniky manažérstva kvality
Ocenenie študenta MTF STU
FAKULTA INFORMATIKY A INFORMAČNÝCH TECHNOLÓGIÍ 14
World Usability Day na Slovensku
Otvorenie FabLabu v Bratislave
ŠPORT 15
Zlaté volejbalistky – EuroRoma 2014
EuroRoma 2014 – futbal

SPEKTRUM STU
Technik – revue slovenských technikov, 9 ročníkov – 1940-1949;
Technika – závodný časopis SVŠT, 9 ročníkov – 1958-1967;
Technika – revue SVŠT, 2 ročníky – 1968-1970;
Technika – spravodajca SVŠT, 8 ročníkov – 1982-1990;
Informácie STU, 5 ročníkov – 1990-1994

Výkonná redaktorka: Iva Šajbidorová
Grafická koncepcia: Matúš Lelovský, Juraj Blaško
Grafická úprava: Ivan Páleník
Redakčná rada: Irena Dorotjaková, Miroslav Hutňan, Valéria Kocianová, Marian Králik, Zuzana Marušincová, Ivan Páleník, Marián Peciar, Milan Petráš (predseda), Tatiana Sikorová, Daniela Špirková, Eva Troščáková, Milan Žiška.
Tlač: Vydavateľstvo STU, Bratislava.
Registrácia: EV 3646/09. ISSN 1336-2593.
IČO: 397687
Periodicita vydania: 10 čísel / rok
Dátum vydania: 18. 12. 2014

Foto na titulnej strane: Zlaté volejbalistky – EuroRoma 2014 (archív Stavebnej fakulty STU).

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá jeho autor. Redakcia nemusí súhlasiť so všetkými publikovanými názormi.
Nepredajné.

Výsledky volieb kandidáta na rektora STU

Za kandidáta na rektora Slovenskej technickej univerzity v Bratislave na funkčné obdobie 2015 – 2019 zvolil Akademický senát STU prof. Ing. Roberta Redhammera, PhD., ktorý tak bude pokračovať vo svojom druhom funkčnom období.

Členovia akademického senátu volili zo štyroch kandidátov: prof. Ing. Alojza Kopáčika, PhD., prof. Ing. Dušana Petráša, PhD., prof. Ing. Roberta Redhammera, PhD., prof. Ing. Ľubomíra Šooša, PhD.

R. Redhammer postavil svoj program na pokračujúcej podpore výnimočných talentov na škole, a to vedcov, pedagógov a študentov. Rektor už v predchádzajúcom období zaviedol programy podpory mladých vedcov a študentov poskytovaním špeciálnych grantov pre doktorandov na ich vedecké projekty, ako aj program podpory postdoktorandov prostredníctvom univerzitných štipendií. Rozbehol tiež program podpory kľúčových vedeckých poznatkov a publikácií v najdôležitejších vedeckých časopisoch.

Práve z iniciatívy R. Redhammera vznikol na univerzite aj technologický inkubátor, ktorý už podporil vznik viac ako 40 študentských a absolventských startupov a firiem. Rektor stojí tiež za aktuálnym projektom budovania Univerzitného vedeckého parku Science City Bratislava, v rámci ktorého sa obnovujú vedecké laboratória na fakultách so zameraním na oblasti ako biotechnológie, IT, potravinárstvo, zelená chémia či ekologické stavby.

V ďalšom období chce rektor pokračovať v budovaní značky STU ako modernej vzdelávacej a vedeckej inštitúcie, zlepšovať podmienky študentov na vzdelávanie a výskum, ako aj podmienky na ubytovanie, pokračovaním prebiehajúcej renovácie internátov, fakúlt a vedeckých pracovísk.

ANDREA HAJDÚCHOVÁ

P. Doll – doctor honoris causa

Rektor STU Robert Redhammer na slávnostnom zasadnutí VR STU 25. novembra 2014 odovzdal čestný titul doctor honoris causa Dipl. Ing. Petrovi Dollovi. Profesionálna kariéra Petra Dolla sa spája s nemeckým podnikom Fichtel und Sachs, ktorej dcérsku spoločnosť na Slovensku riadil od roku 1995. Udelenie čestného titulu je ocenením jeho rozsiahlej, systematickej a angažovanej kariéry technika a manažéra – vynikajúceho odborníka v oblasti konštrukcie a výroby spojok a ďalšieho príslušenstva pre hnacie agregáty automobilov, ako aj ocenením jeho osobného príspevku k rozvoju strojárskeho a automobilového priemyslu na Slovensku. Udelenie čestného titulu schválila VR STU na svojom zasadnutí 18. 6. 2014.

ZUZANA MOKOŠOVÁ

Noví profesori na STU

Prezident SR Andrej Kiska 19. novembra 2014 vymenoval 31 nových vysokoškolských profesorov. „Každému jednému z vás želám, aby v každom študentovi, s ktorým budete, ostal pocit, že ste mu pomohli nielen byť lepším vo svojej odbornosti, ale že ste mu pomohli byť aj lepším a kvalitnejším človekom," povedal v príhovore A. Kiska. Z STU si menovacie dekréty prevzali:

prof. Ing. Boris Bielek, PhD.

študijný odbor: pozemné stavby
Katedra konštrukcií pozemných stavieb
Stavebná fakulta

Od ukončenia štúdií pôsobí ako pedagóg na Stavebnej fakulte. Postupne prednášal viacero predmetov týkajúcich sa aerodynamiky a hydrodynamiky budov, architektonických konštrukcií, či fasádnej techniky budov. Vo svojej vedeckovýskumnej činnosti sa zameriava na problémy fyziky budov a konštrukcií a vývoja techniky v architektúre pre udržateľnú spoločnosť. Je autorom a spoluautorom 2 knižných monografií, 3 vysokoškolských učebníc, 3 skrípt a väčšieho počtu kratších kapitol v dočasných vysokoškolských učebniciach. Je autorom a spoluautorom 68 vedeckých článkov, aktuálnosť ktorých dokumentuje 84 ohlasov a citácií. Je autorom a spoluautorom 286 vývojových prác, štúdií a expertíz a podieľal sa na návrhu a realizácii viacerých významných budov (Centrála NBS v Bratislave, administratívna budova VČE Hradec Králové, Eurovea Bratislava, letiskový terminál v Bratislave a pod.).

prof. Ing. Ľubomír Čaplovič, PhD.

študijný odbor: materiály
Ústav materiálov
Materiálovotechnologická fakulta

Počas svojho pedagogického pôsobenia na fakulte sa aktívne zúčastnil na všetkých formách výučby študentov. Pri vzniku MTF v Trnave zásadným spôsobom prispel k budovaniu laboratórií zameraných na analýzu, štruktúru a zloženie technických, najmä kovových materiálov. V súčasnosti prednáša v študijnom programe materiálové inžinierstvo. Vyškolil 3 doktorandov a vyše 60 diplomantov. Bol spoluriešiteľom 13 projektov VEGA a APVV a 3 medzinárodných projektov. Ako zodpovedný riešiteľ vedie projekt – Štúdium štruktúrnej a mechanickej stability nových vysokotvrdých povlakov na konštrukčných a nástrojových oceliach. Absolvoval viacero stáží na zahraničných univerzitách. Spolupracuje s niekoľkými zahraničnými univerzitami. Je spoluautorom vyše 30 publikácií registrovaných v databáze WoS. V tejto databáze má registrovaných niekoľko desiatok citácií.

prof. RNDr. Milan Mazúr, DrSc.

študijný odbor: chemická fyzika
Ústav fyzikálnej chémie a chemickej fyziky
Fakulta chemickej a potravinárskej technológie

Je skúsený a erudovaný pedagóg, dlhodobo priaznivo hodnotený študentmi. Prednáša viacero predmetov na domácej fakulte, ale aj na FMFI UK. Ako školiteľ a školiteľ špecialista vyškolil 6 doktorandov. Je spoluautorom vedeckej monografie a autorom viacerých kapitol vo vysokoškolských učebniciach a skriptách. Pozoruhodné výsledky dosiahol v oblasti vývoja metodík a ich aplikácií v magnetickej rezonančnej spektroskopii, napr. na eliminácia zdrojov chýb v kvantitatívnych EPR meraniach. Je spoluzakladateľom vedeckej školy EPR spektroskopie tuhej fázy na Slovensku. Výsledky jeho vedeckovýskumnej činnosti dokumentuje súbor prác publikovaných v špičkových vedeckých časopisoch (85 v CC) a ich osobná prezentácia na viac ako 100 zahraničných i domácich vedeckých podujatiach. Mimoriadny ohlas na publikované práce dokumentuje viac ako 7 500 SCI citácií.

Prof. Ing. Gregor Rozinaj, PhD.

študijný odbor: telekomunikácie
Ústav telekomunikácií
Fakulta elektrotechniky a informatiky

Je dlhoročný skúsený pedagóg. Prednáša viacero predmetov z rôznych oblastí spracovania signálov. Vyškolil 12 doktorandov, ktorých práce boli orientované najmä do oblasti číslicového spracovania reči. Vydal 2 vedecké monografie, 1 skriptá a 6 učebníc. Jeho vedecká práca je zameraná na špeciálne algoritmy pre číslicové spracovanie signálov, na rozpoznanie a syntézu reči, a spracovanie multimédií a multimodálne rozhranie. Dosiahnuté výsledky publikoval v zahraničných vedeckých časopisoch a prezentoval na významných vedeckých konferenciách v zahraničí. Je autorom štyroch patentov, z toho troch medzinárodných, a dvoch zlepšovacích návrhov.

Srdečne blahoželáme!

IVA ŠAJBIDOROVÁ

Dni Príležitostí na FEI STU

Mesiac november sa vyznačuje mnohými zaujímavosťami. Príroda sa farbí do zlatista, listy postupne opadávajú a naznačujú nám, že prichádza zima. Avšak november bol zaujímavý aj tým, čo sa dialo na FEI STU, kde však nič neopadávalo a ani sme kvôli klesajúcim teplotám nemuseli vyťahovať kabáty, ba naopak, študenti sa potili pri písaní čo najlepšieho životopisu. Ten následne mohli odovzdať do rúk spoločnostiam, ktoré sa prišli prezentovať na veľtrh práce s názvom iKariéra Dni Príležitostí už tradične organizovaný študentskou organizáciou IAESTE Slovakia.

Ruch na Fakulte elektrotechniky a informatiky vypukol 12. novembra, keď približne od rána začali prichádzať vystavovatelia, ktorí si pripravili prezentačné stánky, aby študentov čo najviac zaujali. Čo taký stánok prevažne zahŕňal? Hladoši sa mohli ponúknuť občerstvením, pre študentov, ktorí mali v ten deň zápočet, boli pripravené antistresové loptičky, pre milovníkov kávy alebo čaju hrnčeky, a ako býva dobrým zvykom, každému študentovi raz prestane slúžiť pero, takže aj ich zásobu si na veľtrhu mohli doplniť.

Firmy však mali prichystaný oveľa väčší magnet na študentov, a to ponuky práce v ich odbore. Budúci bakalári alebo inžinieri si okrem toho mohli v stánkoch spoločností dohodnúť tému a realizáciu bakalárskej alebo diplomovej práce a odvážlivci, ktorí sa odhodlali na neformálnu konzultáciu s predstaviteľmi firiem, mali možnosť odniesť si pracovné prospekty spolu s pozvánkou na pohovor.

Po skultivovaní svojich stánkov sa vystavovatelia a zástupcovia univerzity na chvíľu presunuli do auly, kde im organizátori veľtrhu zdôraznili, akú rolu zohráva organizácia IAESTE Slovakia v uplatnení sa študentov na trhu práce. Po oficiálnom otvorení veľtrhu si študenti mohli pozrieť prezentácie 7 firiem a dozvedieť sa viac o ich zameraní a možnostiach zamestnať sa. Účastníci na prednáškach dostávali tombolové lístky. Čerešničkou na torte bola posledná prezentácia, ktorá patrila organizačnému tímu IAESTE Slovakia, vďaka ktorému sa aj tento rok na jeseň podarilo veľtrh zrealizovať. Počas prezentácie sa uskutočnilo aj zlosovanie o vecné ceny. Spoločnosť ProHR si pre študentov navyše prichystala výhry v podobe smartphonu a externého disku.

Organizačný tím IAESTE Slovakia nezaostával a v bloku B vybudoval stánok, kde sa študenti mohli dozvedieť viac o tejto organizácii, jej činnosti, o stážach, ktoré ponúka a vďaka ktorým môžu vycestovať do zahraničia, kde nadobudnú nové vedomosti, skúsenosti a nezabudnuteľné zážitky. V bloku D, ako už býva zvykom, bola zriadená aj tzv. „fun zóna“, kde sa študenti mohli odreagovať hraním hier na X-boxe.

Tento rok sa na FEI STU prezentovalo celkom 34 spoločností, z čoho 9 bolo zahraničných (6 z Rakúska, 2 z Česka a 1 z Maďarska) z odborov automobilového priemyslu, IT, elektrotechniky, strojárstva, elektroenergetiky, telekomunikácií a automatizácie.

SILVIA GAJECKÁ, študentka FEI STU

FCHPT STU rieši európsky projekt GRAIL

Výskum v rámci prestížneho 7. Rámcového programu EÚ rieši reálny problém podnikov na výrobu biopalív. Európska únia zaväzuje členské krajiny zvyšovať spotrebu biopalív. Vedci preto hľadajú spôsoby ako v priemysle použiť glycerol, vedľajší produkt výroby bionafty. Projekt spája vedcov z 15 výskumných inštitúcií v Európe a EÚ ho financuje sumou skoro 8 miliónov eur. Pri výrobe bionafty vzniká ako vedľajší produkt glycerol. Vďaka rastúcej produkcii biopalív je tak dnes svetový trh s gylcerolom nasýtený. Európska legislatíva však nariaďuje členským krajinám zvyšovať objem biopalív, čím stúpa aj produkcia glycerolu. „Dnes Európa vyprodukuje asi 1,2 miliónov ton glycerolu, čo je asi 30 % svetovej produkcie. Do roku 2020 budú však mať členské krajiny EÚ povinnosť pridávať do pohonných hmôt až 10 % biopalív. Produkcia glycerolu v Európe tak do tohto času narastie až sedemkrát, na hodnotu 7 miliónov ton. Z glycerolu sa tak stáva bioodpad, namiesto atraktívneho vedľajšieho produktu,“ píše sa na stránke projektu Grail. Vedci z deviatich štátov a 15 výskumných inštitúcii hľadajú nové spôsoby jeho využitia. Súčasťou výskumu je aj Fakulta chemickej a potravinárskej technológie STU v Bratislave.

Glycerol sa dnes používa v kozmetickom priemysle najmä ako prísada hydratačných mydiel a krémov, ale pridáva sa aj napr. do zubných pást. V potravinárstve je ako zmäkčovadlo a sladidlo súčasťou liečiv či žuvačiek, želé cukríkov či šľahačiek v bombičkách (E 422). V medicíne býva prísadou infúzií či glycerínových čípkov. Rôzne tímy v Európe sa zameriavajú na rozdielne oblasti využitia či ďalšieho spracovania glycerolu v priemysle. Tím z FCHPT STU sa zameriava na spracovanie glycerolu pomocou biokatalýzy a na výrobu ďalších látok z neho, ako napr. butanolu (biopalivo) a 1,3-propándiolu (intermediát pre chemický priemysel).

„Dôležitou časťou projektu je zefektívnenie produkcie týchto chemikálií a zlepšenie ekonomických parametrov technológií, čo má v projekte zabezpečiť práve náš tím, aplikáciou imobilizovaných mikroorganizmov ako biokatalyzátorov,“ hovorí vedúci tímu na FCHPT STU Martin Rebroš.

ANDREA HAJDÚCHOVÁ

Dva úžasné mesiace v Nemecku. Čo si budem pamätať?

Po dlhej ceste rýchlikom z Bratislavy som sa ocitla v nádherných Drážďanoch, v ktorých som opäť musela prestúpiť na vlak, tentoraz však už do mojej cieľovej stanice – Freiberg. Po polhodinke som sa prebrala v očarujúcom, maličkom, banskom mestečku, kde všetci jazdili na bicykloch. S mojím sprievodcom som okamžite pokukala celé historické centrum a našla najlepšiu zmrzlináreň. Cukrárne a pekárne sú tam na každom kroku, takže nájsť tú najlepšiu, mi trvalo asi týždeň.

Šok nastal ďalší deň, po nástupe do laboratória. Keďže bol piatok, polovica osadenstva mala voľno a mne začal fungovanie jednotlivých analytických prístrojov vysvetľovať 67-ročný pán. Všetko by bolo v poriadku, keby vedel aspoň slovíčko po anglicky (čo bol môj požadovaný jazyk). Takže som sa s ním snažila dohovoriť mojou lámanou nemčinou o hmotnostnej spektrometrii s indukčne viazanou plazmou.

Dva mesiace strávené v laboratóriu Grundwasserchemie boli však po každej stránke skvelé. Hoci som biotechnológ, spracovávanie pozemnej a podpovrchovej vody, kalov, usadenín a iných anorganických látok bolo pre mňa výzvou. Každý deň som sa naučila niečo nové, no v analytike som bola expert, pretože s podobnými prístrojmi som mala už poriadne skúsenosti. So všetkou skromnosťou by som chcela skonštatovať, že všetci boli prekvapení mojimi laboratórnymi zručnosťami, pretože tam študenti začínajú pracovať v laboratóriu až posledný rok ich Master´s štúdia, pričom my tu „makáme" už od druháku (poďakovanie patrí oddeleniu biotechnológie).

Hoci sa v mojom kontrakte písalo, že budem robiť výhradne laboratórne práce, počas dvoch mesiacov som si vyskúšala rôzne funkcie ako prekladateľ, učiteľ, asistent, vedec, šofér a aj turista. Oddelenie mi umožnilo predĺžené víkendy, a tak som cestovala po celom Nemecku.

Za ten krátky čas som sa stretla s rôznymi akcentmi nemčiny od šušlavého v Sasku, cez tvrdý v Berlíne, až po spevavý v Bavorsku. Spoznala som nádherné mestá ako Lipsko, Potsdam, Berlín, Hamburg, Hannover a nakoniec Mníchov, do ktorého som sa zaľúbila (najmä do ich piva a praclíkov).

Keď mam zhodnotiť celý môj pobyt v Nemecku a konkrétne v tomto laboratóriu, nenachádzam ani jedinú štrbinku, kde by som mohla čosi vytknúť. Získala som nenahraditeľnú pracovnú skúsenosť, stretla som ľudí z celého sveta, s ktorými dúfam ostanem v aktívnom kontakte. Spoznala som nové kultúry, spôsoby myslenia a verím, že aj z tej nemeckej precíznosti sa na mňa niečo nalepilo.

JANA HUSARČÍKOVÁ
účastníčka stáže IAESTE vo Freibergu

Lokšovica

Kariérne centrum FIIT pripravilo v druhú novembrovú stredu akciu nazvanú Lokšovica 2014 na spestrenie jesenného života v čase zápočtových písomiek. Na lokšiach s pečienkou či s makovo-lekvárovou plnkou zapíjaných kofolou či pivom si pochutnávali okrem „domorodých" fiitkarov, nezanedbateľné množstvo matfyzákov a v hanbe nezostali ani feikári.
To, že to bol dobrý nápad, nasvedčuje skutočnosť, že za 4 hodiny zlikvidovalo takmer 700 hladných študentských krkov 1 500 lokší, po sude kofoly a piva. Dúfame, že spolu s Mastnou bodkou sa budú obe podujatia pravidelne opakovať.

HANA TURCSÁNYOVÁ

Jubileum prorektora Biskupiča

V týchto dňoch sa dožíva okrúhleho jubilea prof. Ing. Stanislav Biskupič, DrSc., prorektor Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a riaditeľ Ústavu fyzikálnej chémie a chemickej fyziky na Fakulte chemickej a potravinárskej technológie.

Narodil sa 24. októbra 1949 v Šamoríne, kde aj maturoval v r. 1967 na miestnom gymnáziu. V r. 1972 ukončil vtedajšiu Chemicko-technologickú fakultu SVŠT, odbor fyzikálna chémia. Dizertáciu z vedného odboru fyzikálna chémia obhájil v roku 1976. Jeho školiteľom bol prof. Ing. Ladislav Valko, DrSc., jeden zo zakladateľov teoretickej chémie u nás, ktorý už od polovice 60. rokov začal spolu so svojimi študentmi v tejto oblasti aktívne pracovať. Vedecké aktivity prof. Valka podporovali významné osobnosti vtedajšej československej chémie, a to prof. V. Kellö (z Katedry fyzikálnej chémie CHTF SVŠT) a prof. J. Koutecký (z Heyrovského ústavu fyzikálnej chémie ČSAV v Prahe, ktorý v Bratislave mával pravidelné semináre venované základom kvantovej chémie).

Jubilant tak začínal svoju vedeckú kariéru v neobyčajne inšpiratívnom vedeckom millieu, ktoré sa tu mladým pracovníkom poskytovalo, a mal vynikajúce možnosti pracovať v modernej oblasti chémie, akou bola teoretická chémia. Tieto pokroky vznikajúcej bratislavskej teoretickej skupiny začali lákať na našu školu vedeckých pracovníkov aj z iných prostredí. To bol aj prípad Vladimíra Kvasničku. V roku 1975 prešiel z Heyrovského ústavu ČSAV v Prahe pracovať na CHTF SVŠT v Bratislave, a so začínajúcim Ing. Biskupičom sa začali orientovať na kvantovo-chemické aplikácie diagramatickej teórie porúch. Išlo o pomerne zložitý matematický aparát, prevzatý do kvantovej chémie z fyziky elementárnych častíc. Úspešnosť tohto postupu sa odzrkadlila v akceptácii početných článkov v takých prominentných časopisoch, ako Physical Review, Journal of Chemical Physics, alebo v zborníku Advances in Chemical Physics.

V roku 1988 bol Stanislav Biskupič členom kolektívu teoretických chemikov (Stanislav Biskupič, Ivan Hubač, Vladimír Kellö, Vladimír Kvasnička, Viliam Laurinc, Jozef Noga a Miroslav Urban), ktorému bola udelená prestížna Štátna cena „Za rozvoj diagramatickej teórie porúch pre potreby kvantovej chémie". Možno konštatovať, že 80. roky boli pre slovenskú teoretickú chémiu jedným z najväčších vrcholov (dúfajme, že nie posledným), v ktorom bola považovaná za reprezentačnú súčasť modernej svetovej teoretickej chémie, jej nových trendov rozvoja.

Prof. Stanislav Biskupič patrí k hlavným predstaviteľom tých najlepších vedeckých tradícií a kvalít teoretickej chémie na Slovensku. Nemenej významná je aj jeho pedagogická činnosť, ktorou výrazne prispel k výchove novej generácie teoretických a fyzikálnych chemikov.

VLADIMÍR KVASNIČKA (FIIT STU), VLADIMÍR LUKEŠ (FCHPT STU)

Dekan prijal zlaté volejbalistky

Dekan Stavebnej fakulty prof. A. Kopáčik a prodekan pre vzdelávanie doc. P. Makýš prijali úspešné športovkyne – zlaté volejbalistky, ktoré na medzinárodnom turnaji vysokých škôl EuroRoma 2014 – obsadili prvé miesto vo volejbale žien. Dekan zablahoželal študentkám k víťazstvu a k skvelej reprezentácii. V príjemnom rozhovore sa už iba spomínalo na Rím, na jeho športovú atmosféru, na finále s Češkami a na dosiahnutý triumf.

VALÉRIA KOCIANOVÁ
Foto: IVAN POKRÝVKA

HK Slávia STU zdolala Diplomats Pressburg VŠMVV

Dňa 8. decembra hokejový klub Slávia STU hostila mestského rivala – tím Diplomats Pressburg VŠMVV. V prvom vzájomnom zápase sa z bodov tešili hráči Slávie, pri víťazstve o tri góly. Situácia sa zopakovala i v odvete, keď slávisti zdolali diplomatov v pomere 5:2.

M. KUKUČOVÁ

Fakulty STU opäť vedú v hodnotení ARRA

Akademická rankingová a ratingová agentúra (ARRA) zverejnila najnovšie rebríčky hodnotenia vysokoškolských fakúlt. Agentúra hodnotila dohromady 112 fakúlt. Posudzovala 5 základných kritérií: vzdelávanie, atraktivitu štúdia, výskum, doktorandské štúdium a grantovú úspešnosť. Z jedenástich hodnotených skupín má až desať rovnakého lídra ako v minulom roku. Najlepšou technickou fakultou je opäť Fakulta chemickej a potravinárskej technológie STU. Treťou v poradí je Fakulta elektrotechniky a informatiky STU. Skokanom roka sa stala Materiálovotechnologická fakulta STU, ktorá postúpila z trinásteho na ôsme miesto. Do prvej desiatky sa dokázala vrátiť najmä vďaka výraznému zlepšeniu v oblasti čerpania grantov. Hodnotenie ARRA bolo už desiate v poradí. Agentúra tiež hodnotila, ako sa zmenili slovenské vysoké školy za posledných desať rokov. Viac ako tridsať percent kapacity slovenských vysokých škôl je nevyužitej. „Keďže uvedený vývoj bude pokračovať aj naďalej, ide o zásadnú hrozbu nielen pre samotné vysoké školy, ale aj pre našu spoločnosť," varuje agentúra v správe.

Najlepšie fakulty v technickom odbore na Slovensku podľa ARRA:
1. Fakulta chemickej a potravinárskej technológie STU, Bratislava
2. Strojnícka fakulta Žilinskej univerzity
3. Fakulta elektrotechniky a informatiky STU, Bratislava

Z. MOKOŠOVÁ

Betón je cool aj pre skatepark

Kolaudácia betónového bazénu 1. etapy skateparku v Kežmarku (2013) (foto: P. Putnoki).

V dňoch 23. a 24. 10. 2014 sa v bratislavskom, štyrmi hviezdičkami ocenenom hoteli Saffron uskutočnil 10. ročník Betonárskych dní (BD). Hlavným bonusom hotela je blízkosť k fakulte a priestranná kongresová sála s galériou. Aj napriek pretrvávajúcej kríze v stavebníctve sa organizátorom podarilo pripraviť bohatý a zaujímavý program. Novinkou jubilejného ročníka bolo spojenie BD s 5. postkongresovým kolokviom Slovenského národného komitétu fib (Fédération internationale du béton). Účastníci si spojenie dvoch odborných akcií pochvaľovali (dostali dve akcie za jedno vložné), je to trend, ktorý sa iste uplatní aj v budúcnosti.

V úvode BD si pri príležitosti životných jubileí prevzali z rúk dekana Stavebnej fakulty STU prof. Alojza Kopáčika ocenenia traja významní odborníci v oblasti betónových stavieb: prof. Jaroslav Procházka a Ing. Pavel Čížek z Česka a doc. Ivan Harvan zo SvF STU.

Zo 73 príspevkov uvedených v zborníku zaujali najmä príspevky v sekcii Hlavné referáty. Prof. Hugo Corres z Technical University Madrid prezentoval analýzu vysokých stavieb, na projektovaní ktorých sa v poslednom období podpísal. Dr. Miguel F. Ruiz predstavil elipsovitú betónovú škrupinovú konštrukciu nákupného centra v Chiasso (Švajčiarsko) s rozmermi 95 x 52 x 22 m. Prof. Jiří Stráský z VUT Brno potešil architektonickým a konštrukčným riešením nových plochých oblúkových mostov. Viacpoľové oblúkové mosty boli podľa jeho projektov postavené v Oregone (USA) i v Česku. Ing. Pavel Čížek, nestor montovaných stavieb, ktorý dlhé roky pôsobil aj na Slovensku, upozornil na nesporné výhody prefabrikovaných konštrukcií budov, priemyselných i športových hál postavených v posledných rokoch v ČR. Na území Bratislavy je postavených viac ako 30 budov s počtom 18 až 33 podlaží. Na príklade výškových bodov Milenium Tower II, Centrál a Panorama City v Bratislave poukázal Ing. Daniel Bukov na kľúčové problémy a možnosti ich riešenia pri overovaní ich spoľahlivosti. Na záver sekcie Hlavné referáty zaujal predseda Komory stavebných inžinierov Slovenska prof. Vladimír Benko analýzou problémov spojených s návrhom nového stavebného zákona.

Pohľad na rokovanie BD 2014 počas odbornej sekcie (foto: P. Paulík).

Aby informácia o jubilejnom 10. ročníku BD nevyznela iba ako formálny odpočet prezentovaných príspevkov, upozorním na príspevok nezainteresovaného mladého človeka s „vášnivým vzťahom k betónu" aj napriek tomu (či práve preto?), že dotyčný nie je absolventom stavebného inžinierstva. K betónu sa dostal cez skateboarding a stavbu skateparkov. Namiesto životopisu citujem z jeho blogu: „Betón je môj najobľúbenejší materiál a práca s ním ma robí šťastným. Moje znalosti nie sú načítané z kníh, získal som ich praxou – teóriu nepoznám. Čo sa týka skateparkov, je to ideálny materiál z viacerých dôvodov: hlučnosť je najmenšia zo všetkých materiálov, ktoré sa používajú pri výstavbe skateparkov. Životnosť je najdlhšia – drevený povrch vydrží tak dva roky, železo koroduje. Betónové skateparky vydržia aj tridsať rokov. Údržba je najjednoduchšia. Ak sa to raz poriadne spraví, jediné čo treba urobiť, je pozametať nečistoty z povrchu. Betón je najlepšie tvarovateľný a pri správnom technologickom postupe sa z neho dá urobiť naozaj akýkoľvek tvar, zatiaľ čo pri dreve ste obmedzený hrúbkou a tuhosťou preglejky, pri železe vlastnosťami plechu. Betón príde v takmer tekutej forme a za pár hodín je z neho materiál tvrdý ako kameň. Za týchto pár hodín sa z neho dá urobiť povrch hrubý ako ten najhorší asfalt alebo povrch hladký ako „detská prdelka..." Kto si chce prečítať celý blog nájde ho na stránke http://ogurcak.blog.sme.sk/c/340289/concrete-finishing-alebo-rucne-hladenie-betonu.html

Na záver BD 2014 pripravili usporiadatelia odbornú exkurziu na stavenisko Panorama City v Bratislave. Stavbou sprevádzali a odborný výklad poskytli Ing. Daniel Bukov, spoluautor projektu betónových nosných konštrukcií, zástupcovia realizačnej firmy Chemkostav a zástupcovia stavebného dozoru firmy Gleeds. Účastníci exkurzie sa oboznámili s projektom aj procesom realizácie a mali možnosť prezrieť si nosnú konštrukciu polyfunkčného objektu s dvomi bytovými vežami s 34 nadzemnými podlažiami.

JURAJ BILČÍK

8. ročník programu IngA

Dňa 12. 11. 2014 sa na Strojníckej fakulte STU v Bratislave uskutočnila prednáška Erica Reutinga, člena predstavenstva Volkswagen Slovakia pre personálnu oblasť pod názvom „Výzvy personálnej práce vo Volkswagen Slovakia".
Úvodom predstavil spoločnosť Volkswagen a uviedol zaujímavé fakty o tom, že skupina Volkswagen vyrába 12 rôznych značiek, a že v r. 2013 vyprodukovali viac než 9,7 mil. áut s 572 tisíc zamestnancami. Viac než 310 modelov áut vyrábajú v 107 závodoch po celom svete. Na Slovensku spoločnosť vyrobila 426 tis. áut s 9 400 zamestnancami. Vyrobili aj veľké množstvo prevodoviek a iných automobilových komponentov. Uviedol, že Volkswagen Slovensko je významným prispievateľom do Slovenskej ekonomiky. Zmienil sa aj o nových prevádzkach a mnohých inováciách.
Súčasťou prednášky boli informácie o možnostiach praxe vo Volkswagen Slovakia v rámci programu IngA – Inžinier v automobilovom priemysle. Najlepší študenti tu môžu získať okrem nových vedomostí a skúseností aj štipendium.
Súčasťou programu je spoznávanie výroby vozidiel na jednotlivých prevádzkach, rotácia v odborných útvaroch, projektová práca, stáž v zahraničí, tréningy so zameraním na komunikáciu, tímovú prácu, projektové riadenie, prezentačné zručnosti, PC – školenia a kurzy. O svojich skúsenostiach nám porozprávali aj čerství absolventi Strojníckej fakulty, ktorí prešli Trainee programom a začínajú svoju úspešnú dráhu vo Volkswagene. Okrem celkových výhod takéhoto programu poukázali aj na nutnosť ovládania cudzích jazykov – najmä nemčiny a angličtiny.

DENIS GERHARDT

Ocenení študenti

Vedenie Strojníckej fakulty STU v Bratislave na slávnostnom stretnutí pri príležitosti Dňa študentstva a 25. výročia nežnej revolúcie odovzdalo najlepším študentom mimoriadne, prospechové a motivačné štipendiá.

A to konkrétne 43 mimoriadnych štipendií za úspešnú reprezentáciu SjF STU v športových súťažiach, 91 prospechových štipendií za vynikajúce plnenie študijných povinností a nakoniec najväčšie číslo – až 560 motivačných štipendií vo vybraných študijných odboroch z prostriedkov štátneho rozpočtu.

Všetkým oceneným študentom gratulujeme!

DENIS GERHARDT

Odišiel prof. Jozef Jarošek

Rieky majú zvláštne čaro, každá je iná. Niektoré sú horské, iné tečú krátko, sú také čo majú v sebe mohutnosť, a predsa sú tiché, a mnohé rieky ostanú navždy potokmi. Rieka života profesora Jozefa Jaroška sa dá porovnať k tej mohutnej a napriek tomu tichej, bojujúcej vždy o vytvorenie rovnováhy medzi silou, ktorá koná múdro, a to tak, aby žiadny breh, pole, či les alebo ľudská duša neboli dotknuté. Prúd jeho rieky sa náhle zastavil. Kde začína rieka? Malý pramienok sa derie na svet a v prípade mladého Jozefa to bol deň jeho narodenia 26. 8. 1921 vo Veľkom Cetíne. Prameň sa zmenil na riečku a mohutnel, svoju silu naberal zo studnice poznania. Jozef začal študovať na gymnáziu v Nitre. Po r. 1938, keď sa jeho bydlisko stalo súčasťou Maďarska, prestúpil a úspešne absolvoval štúdium na gymnáziu v Nových Zámkoch. Po maturite pokračoval v štúdiu na TU v Budapešti, kde študoval odbor elektrotechnické inžinierstvo. V r. 1947 úspešne dokončil štúdium na SVŠT. V r. 1946 nastúpil do závodu firmy Siemens, neskorších Bratislavských elektrotechnických závodov, ako technológ. V r. 1948 prevzal funkciu hlavného konštruktéra závodu, v ktorom sa jeho zásluhou zaviedla výroba hliníkových vinutí transformátorov a používanie orientovaných transformátorových plechov na magnetické obvody. V r. 1960 ho poverili funkciou technického námestníka n. p. BEZ a prípravou technologického projektu nového závodu postaveného vo Vajnoroch.

Akoby to však stále bolo málo. Slovo technológ, konštruktér či technický námestník sa už kdesi stráca a za zákrutou je iný cieľ, iná méta. Zrazu je to vysoká škola, plná prekvapení, akoby v blízkom susedstve s veľtokom významných profesorov. Pracovný kontakt s EF nadviazal v r. 1956. V r. 1963 bol vymenovaný za docenta a v r. 1968 sa stáva profesorom SVŠT v odbore elektrické stroje. Počas pôsobenia na Katedre elektrických strojov a prístrojov zaviedol profesor Jarošek nové predmety v odbore elektrotechnické inžinierstvo, uverejnil viac ako 40 pôvodných článkov v odborných časopisoch, bol autorom a spoluautorom viacerých monografií a knižných publikácií. V r. 1967 – 1968 zastával funkciu prodekana fakulty a v r. 1969 – 1970 bol jej dekanom. V r. 1974 prerušil na 4 roky svoju vedecko-pedagogickú činnosť, keď odišiel na československé veľvyslanectvo vo Washingtone do funkcie atašé pre vedu a techniku.

Ťažko vymenovať všetky jeho významné príspevky, no rád by som v tejto chvíli použil hodnotenie profesora Jaroška ako učiteľa. Bol výborným pedagógom. Jeho prednášky upútali logickou stavbou, poslucháča strhla jeho zaujatosť, osobné zanietenie a neskrývaná radosť zo svojej disciplíny. Rozsah jeho prednáškovej činnosti bol nesmierne široký. Neustále sa snažil o inováciu a modernizáciu pedagogického procesu.

Odišiel človek, ktorý rozdal svoje veľké srdce, svojim tokom upravil mnohé míľniky, pretože na jeho prúde sa viezli generácie študentov, mladých učiteľov, kolegov, podnikateľov. Bola to dobrá a užitočná rieka.

Česť Jeho pamiatke!

FRANTIŠEK JANÍČEK

Svetový kongres IFAC´14

V dňoch 24. – 29. 8. 2014 sa v Kapskom Meste v Juhoafrickej republike konal 19. svetový kongres IFAC (International Federation of Automatic Control/Medzinárodná federácia automatického riadenia). Cieľom svetových kongresov, ktoré IFAC organizuje každé tri roky, je vytýčiť odborné zámery a podporovať dialóg v rámci automatizérskej komunity, ako aj v rámci širšieho inžinierstva a odborných komunít podieľajúcich sa na výskume a vývoji nových poznatkov a ich využití v špecifických oblastiach.

Tohtoročný svetový kongres IFAC sa niesol v znamení motta „Promoting automatic control for the benefit of humankind". Program konferencie mal dve časti – počas víkendu pred začiatkom kongresu boli organizované lektorské prednášky na aktuálne odborné témy. Hlavný odborný program kongresu bol rozvrhnutý do piatich dní, počas ktorých sa prezentovali plenárne prednášky a príspevky v jednotlivých sekciách. Celkove bolo prezentovaných 12 plenárnych prednášok a vyše 2 000 príspevkov v 340 sekciách, pričom denne prebiehalo 25 paralelných sekcií doobeda aj poobede.

19. svetový kongres IFAC sa konal v priestoroch moderného medzinárodného kongresového centra (Cape Town International Convention Centre, CTICC), ktoré poskytlo dôstojné priestory nielen pre prednášky a rokovania v sekciách, ale aj pre ďalšie podporné aktivity (ponuky publikácií významných vydavateľstiev, výrobcov riadiacej a didaktickej techniky a výrobkov miestnych remeselníkov) a priateľské stretnutia a diskusie.

Zo Slovenska bolo na 19. svetový kongres IFAC prijatých spolu 18 príspevkov, z toho 17 bolo z STU (5 príspevkov z Fakulty chemickej a potravinárskej technológie, 11 z Fakulty elektrotechniky a informatiky a 1 príspevok zo Strojníckej fakulty).

MIROSLAV FIKAR
ŠTEFAN KOZÁK

Slovenskí účastníci na svetovom kongrese.

Zlatý mravec 2014 – za najlepší študentský projekt

Už deviaty rok putovali sošky ocenenia Zlatý mravec do vzorných miest a obcí, úspešných firiem a organizácií, vynikajúcim študentom. Ako ocenenie ich „mravčej" práce v oblasti odpadového hospodárstva.

Stáva sa takmer tradíciou, že ocenenie v kategórií študentský projekt končí v rukách študentov našej fakulty. Stalo sa tak tretíkrát v rade za sebou.

Tento raz cenu získal Ing. Ronald Zakhar z oddelenia environmentálneho inžinierstva FCHPT STU so svojou diplomovou prácou na tému: „Anaeróbne spracovanie biomasy z výroby cystínu". Cena bola odovzdaná v rámci 10. ročníka medzinárodného kongresu Deň odpadového hospodárstva, ktorý sa konal 13. 11. 2014 v Kongresovom centre Technopol v Bratislave a ocenený ju prevzal z rúk štátneho tajomníka Ministerstva životného prostredia SR Ing. Vojtecha Ferencza, PhD.

Srdečne blahoželáme.

MIROSLAV HUTŇAN

Cena dekana úspešným doktorandom

Dňa 19. 11. 2014 sa dekan FCHPT Ján Šajbidor stretol s absolventmi doktorandského štúdia, ktorým na základe návrhov riaditeľov ústavov udelil cenu dekana. Tá okrem morálneho ocenenia ich práce predstavovala aj mimoriadne štipendium z vlastných zdrojov fakulty.

Ocenení boli absolventi:
Mgr. Lýdia Čižeková, PhD.
Ing. Pavol Gemeiner, PhD.
Ing. Lenka Hlavatá, PhD.
Ing. Martin Markovič, PhD.
Ing. Juraj Oravec, PhD.
Ing. Adam Vagánek, PhD.

Po odovzdaní pochvalných listov oceneným sa prof. Šajbidor poďakoval absolventom a ich školiteľom za prácu počas doktorandského štúdia. Zdôraznil, že doktorandi sú výkvetom fakulty a významne sa podieľajú na rozvoji jej vedeckovýskumnej činnosti. Nasledovala diskusia, v ktorej sa prof. Šajbidor opýtal absolventov, ako boli spokojní s doktorandským štúdiom. Na túto otázku nedostal jednoznačnú odpoveď. Je teda zrejmé, že napriek dosahovaným výsledkom má doktorandské štúdium u nás ešte rezervy. Ing. Vagánek ich vidí napr. v kritériách na prijímanie absolventov doktorandského štúdia na postdoktorandské pobyty. Prof. Šajbidor prítomných uistil, že program postdoktorandských pobytov považuje za dôležitý pre získavanie mladých pracovníkov na fakultu, a preto sa bude snažiť o optimalizáciu kritérií na prijatie. Prítomní absolventi sa zhodli, že program STU na podporu mladých vedeckých pracovníkov formou univerzitných grantov má veľký význam. Aj keď finančná podpora projektov nie je až taká veľká, pre doktoranda je samotný program veľmi motivujúci, pretože sa naučí podávať projekt, plánovať a finančne zabezpečovať svoju činnosť. Na záver dekan ešte raz zablahoželal oceneným a poprial im veľa zdaru v ich ďalšej práci.

MIROSLAV HUTŇAN

Verejné priestory v Bratislave

Diskusný blok: zľava arch. Vladimír Fiala, arch. Peter Gero, Štefan Hríb, arch. Matúš Vallo.

Verejné priestory by mali by byť vizitkou každého mesta a miesta, ovplyvňujú kvalitu života obyvateľov a návštevníkov. Na tom, ako tieto priestory vyzerajú, participuje samospráva, urbanisti, architekti, dizajnéri, developeri, investori aj každý občan vlastnou činnosťou, ale aj tým, ako sa zaujíma o veci verejné. Verejné priestory používame všetci, na ich stvárnení a fungovaní sa podieľajú a majú podieľať verejné zdroje a aj napriek tomu je ich stav v Bratislave už dlho neúnosný. Strategické plánovanie, verejné súťaže, urbanistické zóny a angažovanie samotných obyvateľov by mohlo priniesť koncepčné a komplexné riešenia, rovnako tak kultivované prostredie pre všetkých, ktorí v meste žijú, alebo aj tých čo sa v ňom ocitnú len príležitostne. Z týchto dôvodov bola v Bratislave 20. a 21. novembra 2014 v priestoroch Berlinky Slovenskej národnej galérie zorganizovaná medzinárodná vedecká konferencia o verejných priestoroch „Public Spaces". Konferencia bola zameraná na prezentovanie súčasných strategických nástrojov rozvoja a plánovania mesta a tvorby verejných priestorov, ako je placemaking, urbánna akupunktúra, taktický urbanizmus a participatívne plánovanie. Na ukázanie najnovších trendov v oblasti plánovania a tvorby verejných priestorov celosvetovo uznávanými lídrami v tvorbe verejných priestorov konferencia priniesla účasť odborníkov z akademického prostredia, urbanistov, praktizujúcich architektov, zástupcov verejnej správy, odbornej i laickej verejnosti, čím vytvorila platformu pre konštruktívnu diskusiu. Úlohou konferencie bolo podnietiť interdisciplinárny dialóg medzi samosprávou, občanmi, architektmi, urbanistami, krajinármi, ekonómami a ďalšími odborníkmi, ktorý by priniesol optimálne podmienky na vypracovanie záväznej koncepcie – strategického materiálu rozvoja verejných priestorov Bratislavy, a tak novú perspektívu pre hlavné mesto Slovenska. Hlavnými partnermi pri organizovaní konferencie boli: SNG, FA STU, Platforma 1x1, Ministerstvo kultúry SR, Sto Stiftung, Veľvyslanectvo USA, Veľvyslanectvo Nemecka, Rakúske kultúrne fórum a Hlavné mesto SR. Súčasťou programu konferencie boli aj dve prednášky formátu November Talks fínskeho architekta Marca Casagrande, predstaviteľa urbánnej akupunktúry a Tavakoliho Teherani zo slávneho talianskeho Fuksas Studia.

IRENA DOROTJAKOVÁ
Foto: MATEJ KOVÁČ

Výstava Alfonza Tormu

Prierez tvorbou významného záhradného architekta poskytla výstava Pocta architektovi Alfonzovi Tormovi, ktorá sa uskutočnila koncom októbra 2014 vo vestibule Fakulty architektúry STU. Absolvent v odbore sadovníctvo-krajinárstvo z roku 1959 v Lednici na Morave sa vo svojej profesii našiel. Alfonz Torma pracoval 22 rokov v podniku ZARES Bratislava ako vedúci projekčného strediska pre záhradnú architektúru, kde vznikali projekty pre Bratislavu a pre celé Slovensko. Do roku 1993 realizoval rozsiahle rekonštrukcie viacerých historických parkov. Obnovu Sadu Janka Kráľa viedol Torma v 70. rokoch 20. storočia a v roku 2006, aj jeho revitalizáciu. Navrhol a realizoval stvárnenie mnohých verejných priestranstiev, napríklad Areál hier Radosť pri Štrkoveckom jazere v Bratislave, park Karola Šmidkeho (teraz park Andreja Hlinku), okolie a interiéry Slovenského rozhlasu, zeleň sídliska Karlova Ves – Kútiky. Mal podiel i na štúdii obnovy záhrady pri Prezidentskom paláci v Bratislave. Krajinársky upravoval vodné dielo Selce na Váhu, vegetáciu pri diaľnici Bratislava – Kúty. Okrem verejnej a historickej zelene projektoval a realizoval aj množstvo súkromných záhrad.

Návrhmi výstavných expozícií sa Alfonz Torma podieľal na záhradníckych výstavách Flóra. Torma s architektom Ivanom Salayom bol spoluautorom československej Záhrady národov na Svetovej výstave vo Viedni Wiener Internacionale Gardenausstelung – WIG'74.

O záhradnom architektovi Alfonzovi Tormovi možno povedať, že ako prvý povýšil sadovnícku a záhradnícku projekciu na Slovensku na umeleckú tvorbu. Princípy tvorby Alfonza Tormu a jeho kolegov si zaslúžia, aby sa dostali do povedomia nielen verejnosti, ale aj mladej generácie záhradných architektov a krajinárov.

DANA MARCINKOVÁ
Foto: MATEJ KOVÁČ

Podpísanie rámcovej zmluvy o spolupráci

Dňa 26. 11. 2014 na pôde Materiálovotechnologickej fakulty so sídlom v Trnave Slovenskej technickej univerzity v Bratislave sa podpísala rámcová zmluva o spolupráci medzi fakultou zastúpenou jej dekanom prof. Jozefom Peterkom a ŽP Výskumno – vývojovým centrom s. r. o. Podbrezová zastúpeným konateľom a riaditeľom spoločnosti prof. Ľudovítom Parilákom. Rámcová zmluva je vyústením existujúcej dlhoročnej spolupráce a upravuje vzájomný zmluvný vzťah v oblastiach: univerzitné vzdelávanie, odborná výchova, rekvalifikácia a celoživotné vzdelávanie zamestnancov, inovácie a zvyšovanie efektívnosti výroby, vedeckovýskumná a vývojová činnosť a ostatné činnosti spoločného záujmu.

Podpisu sa zúčastnili: za fakultu prodekan prof. Milan Marônek, riaditeľ UVTE prof. Peter Šugár a za Výskumno-vývojové centrum ŽP VVC s. r. o. zástupca riaditeľa a vedúci oddelenia materiálového inžinierstva Ing. Pavol Beraxa, PhD., a vedúci oddelenia tvárnenia kovov Ing. Martin Ridzoň, PhD.

JOZEF PETERKA

Nástroje manažérstva kvality

Dňa 19. novembra 2014 sa na Ústave bezpečnosti, environmentu a kvality MTF STU so sídlom v Trnave uskutočnila prednáška na tému „Uplatnenie nástrojov a techník manažérstva kvality v spoločnosti Bosch Bernolákovo".

Prednášajúcim bol Ing. Daniel Šefčík – manažér kvality zo spoločnosti Bosch Bernolákovo, absolvent MTF STU. Prednáška bola určená pre študentov 2. ročníka inžinierskeho stupňa štúdia v odbore inžinierstvo kvality produkcie v rámci predmetu nástroje a techniky manažérstva kvality.

V rámci prednášky Ing. Šefčík v krátkosti zoznámil študentov so spoločnosťou Bosch a najmä pobočkou v Bernolákove a jej výrobným programom. Oboznámil ich s činnosťou manažéra kvality a predstavil im uplatňovanie postupu auditovania v danej spoločnosti. Zameral sa na uplatňovanie konkrétnych nástrojov a techník manažérstva kvality, ako QFD, KAIZEN, 7 jednoduchých nástrojov manažérstva kvality, 5 S, 5 WHY, kontinuálne zlepšovania – základné piliere štíhlej výroby podniku Lean a spôsob riadenia projektov Six Sigma. UBEK so spoločnosťou Bosch Bernolákovo spolupracuje pri vypracovaní diplomových prác.

Po prednáške študenti živo diskutovali o práci manažéra kvality a spôsobe uplatňovania teoretických poznatkov v praxi.

KAROL BALOG

Ocenenie študenta MTF STU

Ing. Gabriel Gašpar, študent doktorandského štúdia MTF STU (UIAM) získal projektom „Autonómny predikatívny systém na podporu rozhodovania pri zmene meteorologických podmienok v stavebníctve" prvé miesto v súťaži inovatívnych nápadov Research Star. Súťaž bola vyhlásená Výskumným centrom Žilinskej univerzity v Žiline. K úspechu srdečne blahoželáme!

PAVOL TANUŠKA

World Usability Day na Slovensku

Dňa 13. novembra 2014 sa v priestoroch fakulty uskutočnil už štvrtý World Usability Day – Svetový deň použiteľnosti na Slovensku, ktorý organizuje ui42 spolu s FIIT STU, s mottom „Making Life Easy", teda uľahčiť život, spraviť ho „user friendly". Týka sa to nielen webu, ale aj všetkých technológií, čo nás obklopujú. Od mobilných telefónov, cez settopboxy až po automaty na lístky.

Témou World Usability Day 2014 bolo zapojenie UX (user experience – používateľskej skúsenosti) do praxe. Cieľom podujatia bolo motivovať študentov z univerzít aj ľudí z praxe na Slovensku, aby sa viac venovali použiteľnosti softvérových produktov. Aby produkty a služby, ktoré sú dôležité pre ľudský život, boli dostupnejšie a jednoduchšie na používanie a pri ich vývoji mysleli na človeka, ktorý ich bude používať.

Hlavnú prednášku mala Janka Koen (UX konzultantka z Microsoft Rakúsko): User Experience a Microsoft, v ktorej sa venovala svojim prípadovým štúdiám z veľkých európskych firiem. Celý program je dostupný na stránke http://www.ui42.sk/blog/2197.

World Usability Day má už vyše 10-ročnú tradíciu, každoročne sa organizuje vyše 200 odujatí vo viac ako 50 krajinách.

ZUZANA MARUŠINCOVÁ

Otvorenie FabLabu v Bratislave

Dňa 4. novembra 2014 bol v priestoroch fakulty slávnostne otvorený prvý Fab lab na Slovensku – FabLab Bratislava, za prítomnosti Juraja Draxlera, súčasného ministra školstva (v tom čase vo funkcii štátneho tajomníka), Didiera Lopinota, francúzskeho veľvyslanca na Slovensku, Milana Ftáčnika, primátora mesta Bratislava, Jána Turňu generálneho riaditeľa CVTI SR, Roberta Redhammera, rektora STU a Pavla Čičáka, dekana FIIT STU.

FabLab alebo laboratórium digitálnej výroby je kreatívna platforma otvorená pre širokú verejnosť. Pre tých, ktorí by radi vyskúšali nové výrobné zariadenia, pre žiakov a študentov všetkých zameraní, ktorí chcú uplatniť v praxi svoje poznatky v oblasti dizajnu, elektroniky a grafiky. Je otvorené širokej verejnosti, žiakom a študentom, ale aj odborníkom, ktorí si môžu prísť vytvoriť a zhotoviť svoje predmety, prototypy alebo malé série, tiež pre profesionálov – dizajnérov, umelcov, architektov, podnikateľov a ďalších.

Momentálne je FabLab vybavený dvomi 3D tlačiarňami, vinylovým vyrezávačom, laserovým vyrezávačom a termopresom. Začiatkom roka 2015 pribudnú ďalšie zariadenia, ako napríklad CNC fréza, veľkoplošná 3D tlačiareň, veľkorozmerný laserový vyrezávač, 3D skener, elektronická mikropočítačová dielňa.

FabLab vznikol z iniciatívy oddelenia pre vedeckú spoluprácu Francúzskeho inštitútu na Slovensku v spolupráci s Fakultou informatiky a informačných technológií STU, hlavným mestom SR – Bratislavou, Centrom vedecko-technických informácií a francúzskym podnikom Dassault Systèmes. Partneri sa spolupodieľajú na financovaní Fablabu využitím zdrojov Európskeho fondu regionálneho rozvoja a dotácií Francúzskeho inštitútu v Paríži. Viac informácii je na stráne: http://www.fablab.sk/.

ZUZANA MARUŠINCOVÁ

Zlaté volejbalistky – EuroRoma 2014

V dňoch 13. – 16. novembra 2014 sme sa zúčastnili na medzinárodnom turnaji vysokých škôl EuroRoma 2014. Na toto podujatie sme sa neuveriteľne tešili, pretože už v minulom roku sme tu získali bronzové medaily a verili sme, že teraz nám to vyjde a zvíťazíme. Išli sme s malou dušičkou, no plné očakávania. Čakali nás ťažké súperky a najmä dlhá cesta naprieč Talianskom až do Ríma. Mali sme pekné zážitky už cestou tam a dúfali sme, že cesta späť bude ešte veselšia a autobus bude ovešaný medailami nás – volejbalistiek, volejbalistov a futbalistov. Prvé zápasy sme zdolávali celkom ľahko. V základnej skupine sme porazili Češky, Chorvátky a Francúzky. Tešili sme sa z postupu do semifinále, kde na nás čakali asi najťažšie súperky – z Estónska. V prvom sete sme si hneď na začiatku vytvorili náskok, ktorý sa nám podarilo udržať až do konca. V druhom sete to skôr už bola dráma. Naťahovali sme sa o každý bod. Mali sme však tých najlepších a najhlučnejších fanúšikov, a tak sme sa ocitli vo vysnívanom finále, v ktorom sme sa stretli s veľmi dobre hrajúcimi Češkami. Neskutočná atmosféra, povzbudzovanie, ale najmä bojovnosť všetkých dievčat nám priniesla očakávané zlato.

Ďakujem všetkým mojim spoluhráčkam – sestre Radke Kubaliakovej, Svetlane Šaušovej, Martine Gašpárkovej, Pavlíne Hercogovej, Ivone Bronďošovej, Miške Kysuckej a Mirke Sabákovej. Ďakujem tiež všetkým zúčastneným športovcom za úžasné povzbudzovanie a skvelú atmosféru počas celého pobytu v Ríme. Už teraz sa tešíme na rok 2015 a veríme, že budeme opäť dôstojne reprezentovať našu alma mater.

JANKA KUBALIAKOVÁ
študentka 4. ročníka SvF

EuroRoma 2014 – futbal

Futbalisti po minuloročnom víťazstve vo finále, mali tento rok ťažkú úlohu s obhajobou a súperi im nič nedarovali zadarmo, veď sa chceli proti minuloročnému víťazovi vytiahnuť.

Chlapci podávali opäť kvalitné výkony a len prehra na pokutové kopy v semifinále ich vyradila z ďalšej účasti vo finále. Postupne si zmerali sily v skupine s družstvami z Libanonu (LAU BYBLOS UNI), Francúzska (IESEG LILLE) a Talianska (UNI ROMA TRE-1). Vo štvrťfinále porazili Angličanov (UNI of BRISTOL), v semifinále remizovali a na pokutové kopy prehrali s domácimi Talianmi (UNI ROMA-2) a o 3. miesto vyhrali s Francúzmi (AIX MARSEILLE UNI). Chalani gratulácia.

Skupina A
LAU BYBLOS UNI : STU 1:3
IESEG LILLE : STU 0:0
UNI ROMA TRE-1 : STU 0:6
Štvrťfinále
STU : UNI of BRISTOL 1:0
Semifinále
STU : UNI ROMA-2 1:1 (9:10 na pokutové kopy)
o 3. miesto
STU : AIX MARSEILLE UNI 2:0

Hráči STU: Jamrich (MTF), Župa (SvF), Jančovič, Janda, Štefánik, Budovec, Vavrík, Karolčík, Čičmanec, Tvrdoň, Šiška, Kúdela, Suchánek, Miho (všetci SjF).

Volejbalisti mali premiéru na tomto významnom medzinárodnom podujatí a ani oni nezahanbili STU. Základ volejbalového tímu bol predovšetkým zo SjF (členovia družstva: Kopunec, Heitlinger, Púčik, Pollák, Koval, Šimovec, Štefanides, Vaterka). Účasť na tomto veľkom turnaji univerzít si zaslúžili svojim víťazstvom vo Vysokoškolskej lige Bratislava a 3. miestom na Akademických majstrovstvách Slovenska. Pre študentov to bola veľká výzva a skúsenosť hrať so zahraničnými tímami, ktorých bolo 12. Vo štvrťfinále vyhrali nad Univerzitou z francúzskeho Marseille 2:1, v semifinále prehrali s celkovým víťazom turnaja – Univerzitou Zlín 0:2 a vo finále si vybojovali 3. miesto víťazstvom 2:0 nad Univerzitou Tree z Ríma.

OTO HONZ
SjF STU

NOVI LETI

SPEKTRUM